

Landelijke Vreemdelingen Voorzieningen heeft mooie resultaten, maar mist ruimte om rekening te houden met de menselijke maat

De evaluatie van de Landelijke Vreemdelingen Voorziening (LVV) van het WODC is vrijdagavond 25 november verschenen. NGO's zijn blij met de erkenning voor de resultaten van de gezamenlijke inspanning, maar missen de mogelijkheid om rekening te houden met bijzonder schrijnende omstandigheden van mensen zonder verblijfsvergunning.

De LVV is een samenwerkingsverband tussen Rijk (IND en DT&V), gemeentes en NGO's, gestart op 1 juli 2019 met als doel perspectief op verblijf of terugkeer te creëren voor mensen zonder verblijfsvergunning in Nederland. Amsterdam, Utrecht, Rotterdam, Eindhoven en Groningen hebben ieder een LVV.

Positieve resultaten

Onderstaande NGO's herkennen de positieve elementen uit de evaluatie: de samenwerking tussen verschillende partners is sterk verbeterd. Dit leidt tot goede resultaten: 7 van de 10 van de ingediende herhaalde asielverzoeken waarop is besloten leidde tot een asielvergunning. Petra Schultz van ASKV zegt: 'We moeten er niet aan denken welk gevaar zij hadden gelopen als ze uitgezet waren naar hun land van herkomst, of in Nederland dakloos waren gebleven. Dit was zowel voor hen zelf als voor de samenleving geen oplossing.' Voor anderen is een humane terugkeer mogelijk gemaakt. In totaal is 59 % van de LVV-ers uitgestroomd met een positief resultaat.

Meeste effect bij persoonlijke begeleiding zonder strikte termijn

Uit de evaluatie blijkt dat de beste resultaten bereikt worden in locaties waar intensieve persoonlijke begeleiding bestaat zonder vooraf vastgestelde strikte termijnen. Strikte en korte termijnen waarna mensen op straat gezet worden leidt juist tot méér opstraatsettingen, zoals we zien in Rotterdam. NGO's hopen dat in de toekomst termijnen niet strikt vastgelegd worden. Rana van den Burg, SNDVU benadrukt: 'Het kost tijd om vertrouwen op te bouwen, dat is voor iedere cliënt weer anders, deze ruimte moeten wij als professionals krijgen' Het is in niemands belang als mensen op straat komen.

Geen mogelijkheid om rekening te houden met schrijnende omstandigheden

De evaluatie toont ook het belang aan van oplossingen voor vastlopende casuïstiek. Ondanks verbeterde samenwerking blijven er cliënten over waarbij de wet niet in een oplossing voorziet. Dit heeft ook te maken met het de facto afschaffen van de discretionaire bevoegdheid in 2019 en daarmee de mogelijkheid om in bijzonder schrijnende situaties alsnog een verblijfsvergunning te geven. NGOs pleiten voor het opzetten van een commissie van vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld, de overheid en onafhankelijke deskundigen. Die adviseren het bestuur in elke aangedragen zaak. Zo wordt de beslissing op afstand gezet en de schrijnende zaak met frisse blik bekeken. Anouk Willemsen van Vluchtelingen in de Knel in Eindhoven: "We missen de mogelijkheid om binnen de LVV op het gebied van legalisatie tot oplossingen te komen in schrijnende gevallen. Zoals voor één van onze cliënten die al sinds zijn tweede in Nederland woont, of een jongvolwassen man wiens hele familie een verblijfsvergunning heeft – behalve hijzelf."

Lokale NGO's behouden bij Landelijke Dekking

Tenslotte blijkt uit de evaluatie dat de vijf lokale LVV's regelmatig mensen moeten afwijzen omdat ze geen regiobinding hebben. Het is vanzelfsprekend dat veel ongedocumenteerden uit andere dan de LVV-steden Groningen, Utrecht, Eindhoven, Rotterdam of Amsterdam komen. Wij zijn positief over de plannen om de LVV in 2024 landelijk dekkend te maken. Maar we pleiten wel om aansluiting te zoeken bij de bestaande NGO's in de regio's. Maarten Goezinnen van ROS Rotterdam zegt: "De cliënten die wij uit Leiden overnamen, bleven niet lang bij ons en we konden in 6 maanden tijd ook niet goed helpen. Ze zijn nu weer terug in hun vertrouwde stad. Dit soort gesleep met mensen moet in de toekomst voorkomen worden."

Voor meer informatie of verhalen van bewoners van de LVV, kunt u contact opnemen met:

Petra Schultz/ASKV Steunpunt Vluchtelingen tel. 06 22605845

Rian Ederveen Stichting Landelijk Ongedocumenteerden Steunpunt tel. 0615625503

Mede namens John van Tilborg Stichting, INLIA Foundation (Groningen), Anouk Willemsen, Vluchtelingen in de Knel (Eindhoven), Maarten Goezinnen, Rotterdams Ongedocumenteerden Steunpunt, Rana van den Burg, Stichting Noodopvang Dakloze Vreemdelingen Utrecht, Dorinda Maas, Huize Agnes, Utrecht